

Rapport

BOVENKERKWEG 82 **TE** MONTFOORT

F. van den Blink & F.P.J. van Puijenbroek

Bovenkerkweg 82 te Montfoort, gemeente Montfoort

Een bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek in de vorm van een verkennend booronderzoek

F. van den Blink & F.P.J. van Puijenbroek

Colofon

ADC Rapport

Bovenkerkweg 82 te Montfoort, gemeente Montfoort

Een bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek in de vorm van een verkennend booronderzoek

Auteur(s): F. van den Blink & F.P.J. van Puijenbroek

In opdracht van: Yellowbellies

© ADC ArcheoProjecten, Amersfoort, 18 september 2024

Foto's en tekeningen: ADC ArcheoProjecten, tenzij anders vermeld

Status rapportage:

versie 2.0

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt

worden door middel van druk, fotokopie of op welke wijze dan ook

zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgevers.

ADC ArcheoProjecten aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

Autorisatie:

E. van der Laan & K.A. Hebinck

ISSN 1875-1067

ADC ArcheoProjecten

Nijverheidsweg-Noord 114

3812 PN Amersfoort

Tel. 033-299 81 81

E-mail info@archeologie.nl

Inhoudsopgave

Samenvatting	5
1 Inleiding en administratieve gegevens	6
2 Bureauonderzoek	8
2.1 Doelstelling en vraagstelling	8
2.2 Methode	8
2.3 Resultaten	8
2.4 Gespecificeerde verwachting en conclusie	14
3 Inventariserend Veldonderzoek	16
3.1 Verkennend booronderzoek: doel- en vraagstelling	16
3.2 Methode	16
3.3 Resultaten Inventariserend Veldonderzoek (IVO-O)	17
3.4 Conclusies	18
4 Aanbeveling	20
Literatuur	21
Geraadpleegde websites	22
Lijst van afbeeldingen en tabellen	23
Bijlagen	24

Tabel 1. Overzicht van de verschillende perioden.

Archeologische periode		Datering		Geologisch tijdperk	
Nieuwste tijd	C	1795			
Nieuwe tijd	B	1650			
Middeleeuwen	A	1500	1150 na Chr.	Laat-Subatlanticum	
Romeinse tijd	Laat	270	70 na Chr.		
IJzertijd	Midden	500	450 voor Chr.	Vroeg-Subatlanticum	
Bronstijd	Vroeg	800			
Neolithicum (Nieuwe Steentijd)	Laat	2850	3700	Subatlanticum	
Mesolithicum (Midden-Steentijd)	Midden	4200	4900/5300		
Prehistorie	Laat	6450	7300	Atlanticum	
Paleolithicum (Oude Steentijd)	Midden	8640	8700	Boreaal	
Prehistorie	Oud	9700	9700	Preboreaal	
Paleolithicum (Oude Steentijd)	Laat	12.500	16.000		
Paleolithicum (Oude Steentijd)	Jong B	35.000			
Paleolithicum (Oude Steentijd)	Jong A	250.000			
Paleolithicum (Oude Steentijd)	Midden	114.000	126.000	Weichselien	
Paleolithicum (Oude Steentijd)	Oud	236.000	241.000	Saalien II	
Paleolithicum (Oude Steentijd)	Midden	322.000	336.000	Saalien I	
Paleolithicum (Oude Steentijd)	Oud	384.000	416.000	Belvédère/Holsteinien	
Paleolithicum (Oude Steentijd)	Oud	463.000		Elsterien	

Samenvatting

In opdracht van Yellowbellies heeft ADC ArcheoProjecten in December 2023 een bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek in de vorm van een verkennend booronderzoek uitgevoerd voor de locatie Bovenkerkweg 82 te Montfoort (afb. 1 en afb. 2)

De aanleiding voor het onderzoek is de voorgenomen sloop van de bestaande sportkantine en kleedkamers ten behoeve van de nieuwbouw van een kinderdagverblijf. De diepte van de voorgenomen bodemverstoringen is nog niet bekend, maar zullen ondanks dat naar verwachting het archeologisch niveau gaan verstoren.

Op basis van het bureauonderzoek is een gespecificeerde verwachting opgesteld. Het plangebied ligt in het dynamische landschap van het Utrechts Rivierengebied. De beddinggordel van de Stuivenberg heeft door de westelijke helft van het plangebied gelopen waardoor er in het plangebied met name bedding- en oeverafzettingen van deze rivier worden verwacht. Meer richting het oosten konden zich op een zeker moment veengronden ontwikkelen. De oeverwallen en crevasses van de Stuivenberg kunnen resten van bewoning bevatten daterend vanaf het Laat-Neolithicum tot en met de Romeinse Tijd. Vanaf de Romeinse Tijd krijgt de Hollandse IJssel meer invloed op de omgeving van Montfoort en worden op sommige locaties de oeverafzettingen van de Stuivenberg en veenpakketten afgedekt door komklei van de Hollandse IJssel. Het veen en de komklei vormen een afdekkende laag op mogelijke archeologische resten waardoor deze resten mogelijk goed geconserveerd zijn.

Voor de periode na de Romeinse Tijd wordt de verwachting op archeologische resten lager vanwege de ligging in een komgebied. Ook zijn er geen aanwijzingen op historisch kaartmateriaal voor eventuele bewoning in de Late Middeleeuwen en Nieuwe Tijd. Met de indijking van het gebied zullen ook de komgronden weer bewoonbaar zijn geworden, maar de bebouwing zal zich meer langs de historische wegen hebben geconcentreerd dan midden in de weilandgebieden.

Om de archeologische verwachting van het bureauonderzoek te toetsen is een inventariserend veldonderzoek door middel van verkennende boringen uitgevoerd. Tijdens dit booronderzoek zijn vijf boringen gezet tot een diepte van maximaal 2,5 m -mv. Tijdens het vooronderzoek zijn (van onder naar boven) bedding-, restgeul- en komafzettingen aangetroffen als natuurlijke afzettingen. De top van de komafzettingen was gedeeltelijk verstoord door de bouwwerkzaamheden in het recente verleden.

De aangetroffen afzettingen behoren allemaal tot een nat milieu waar permanente bewoning niet of nauwelijks mogelijk was. Daarnaast zijn er geen kenmerken van bodemvorming aangetroffen binnen het plangebied. De archeologische verwachting kan op basis van het veldonderzoek worden bijgesteld naar laag.

ADC ArcheoProjecten adviseert om het plangebied vrij te geven voor de voorgenomen ontwikkeling. Het is altijd mogelijk dat tijdens grondwerkzaamheden onverwacht archeologische vondsten aan het licht komen. Het verdient daarom aanbeveling om de uitvoerder van de grondwerkzaamheden te wijzen op de plicht deze zogenoemde toevalsvondsten te melden bij de bevoegde overheid, zoals aangegeven in artikel 5.10 en 5.11 van de Erfgoedwet. De melding dient behalve bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) tevens plaats te vinden bij de gemeente Montfoort.

Wij wijzen erop dat de bevoegde overheid op basis van dit rapport een selectiebesluit neemt. De mogelijkheid bestaat dat dit selectiebesluit afwijkt van het door ons opgestelde advies.

1 Inleiding en administratieve gegevens

In opdracht van Yellowbellies heeft ADC ArcheoProjecten in December 2023 en een bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek in de vorm van een verkennend booronderzoek uitgevoerd voor de locatie Bovenkerkweg 82 te Montfoort (afb. 1 en afb. 2)

De aanleiding voor het onderzoek is de voorgenomen sloop van de bestaande bebouwing en nieuwbouw van een kinderdagverblijf. Hiervoor is een omgevingsvergunning nodig.

Sinds 1 juli 2016 is de Erfgoedwet in werking getreden en is de Monumentenwet 1988 komen te vervallen. De bepalingen van een deel van de Monumentenwet zijn opgenomen in de Erfgoedwet. Het deel dat betrekking heeft op de besluitvorming in de fysieke leefomgeving gaat over naar de toekomstige Omgevingswet. Vooruitlopend op de datum van ingang van de Omgevingswet zijn deze artikelen te vinden in het Overgangsrecht in de Erfgoedwet, waar ze ongewijzigd van toepassing blijven zolang de Omgevingswet nog niet van kracht is.

Op grond van de Erfgoedwet moeten archeologische (verwachtings)waarden gewaarborgd zijn in het bestemmingsplan. In het vigerende bestemmingsplan Woonwijken, dat op 31-01-2011 door de gemeente Montfoort is vastgesteld, heeft het plangebied de aanduiding 'Archeologisch waardevol gebied 4 en 6'.¹ Volgens de hierin opgenomen bestemmingsregels geldt er een archeologische onderzoeksplicht bij bodemverstorende werkzaamheden met een oppervlak groter dan 200 m² en dieper dan 50 cm onder maaiveld binnen een Archeologisch waardevol gebied 4. Voor een Archeologisch waardevol gebied 6 geldt geen onderzoeksplicht bij bodemverstorende werkzaamheden.

Omdat de voorgenomen plannen deze vrijstellingsgrenzen overschrijden, dient de initiatiefnemer een rapport te overleggen waarin naar oordeel van de bevoegde overheid de archeologische waarde van het plangebied voldoende is vastgesteld. In het kader van dit proces heeft het in dit rapport beschreven onderzoek plaatsgevonden.

Op de gemeentelijke verwachtings- en beleidsadvieskaart ligt het plangebied binnen een zone met een hoge verwachting in het westen van het plangebied en een lage verwachting in het oosten.² Deze verwachting is gebaseerd op de geomorfologische ligging op een oeverwal van de Stuivenberg beddinggordel in het westen en een komgebied in het oosten van het plangebied (afb. 4.).

In Nederland dient het vaststellen van de archeologische waarde van een plangebied te gebeuren conform de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA versie 4.1). Gemeenten kunnen hierop aanvullende uitvoeringskaders vaststellen. De gemeente Montfoort heeft voor zover bekend geen aanvullende uitvoeringskaders vastgesteld voor het uitvoeren van archeologisch vooronderzoek binnen het plangebied, noch zijn deze voor dit project afzonderlijk opgesteld. Voor dit onderzoek zijn daarom enkel de protocollen van de vigerende KNA gevolgd.

¹ <http://www.ruimtelijkeplannen.nl/>

² Alkemada *et al.* 2010.

De volgende administratieve gegevens zijn van toepassing:

opdrachtgever:	Yellowbellies Contactpersoon: Mark van Bentum Adres: Waardsedijk 209 Plaats: Oudewater E-mail: administratie@yellowbellies.nl
Fase(n) AMZ-cyclus:	Een bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek in de vorm van een verkennend booronderzoek
aanleiding:	Omgevingsvergunning
locatie:	Bovenkerkweg 82
plaats:	Montfoort
gemeente:	Montfoort
provincie:	Utrecht
kadastrale gegevens:	Montfoort, sectie A, perceelnummer 3621
kaartblad:	31G
oppervlakte plangebied:	Circa 1.255 m ²
coördinaten:	125.230 / 450.266 (NW) 125.264 / 450.278 (NO) 125.263 / 450.224 (ZW) 125.282 / 450.230 (ZO)
bevoegde overheid met contactgegevens:	Naam: Gemeente Montfoort Adres: Kasteelplein 5 Plaats: Montfoort Tel: 0348 476 400
deskundige namens de bevoegde overheid met contactgegevens:	Naam: Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU) Adres: Archimedeslaan 6 Plaats: Utrecht Tel: 088 022 50 00 E-mail: info@odru.nl
goedkeuring rapport door bevoegde overheid:	nog niet bekend
Archis-zaaknummer:	5492824100
ADC-projectcode:	001920
auteur(s):	F. van den Blink, F.P.J. van Puijenbroek
Projectmedewerker(s):	F. van den Blink, F.P.J. van Puijenbroek
autorisatie:	E. van der Laan
periode van uitvoering:	December 2023 en augustus 2024
beheer en plaats documentatie:	ADC ArcheoProjecten bv, Amersfoort

2 Bureauonderzoek

2.1 Doelstelling en vraagstelling

Het bureauonderzoek vormt de eerste stap in het vaststellen van de archeologische waarde van het gebied. Het doel van bureauonderzoek is het aan de hand van bestaande bronnen verwerven van informatie over bekende en/of verwachte archeologische waarden in het plangebied, om daarmee te komen tot een gespecificeerde, archeologische verwachting.

Voor het bureauonderzoek zijn de volgende onderzoeksvragen opgesteld:

- *Zijn mogelijk archeologische waarden in het plangebied aanwezig, en zo ja, wat is de specifieke archeologische verwachting?*
- *Is het plangebied voldoende onderzocht en zo nee, welke vorm van nader archeologisch onderzoek kan worden geadviseerd?*

2.2 Methode

Het onderzoek is uitgevoerd conform de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA), versie 4.1 Landbodems, protocol 4002 Bureauonderzoek.

Tijdens het bureauonderzoek worden diverse bronnen geraadpleegd, wat leidt tot het opstellen van een gespecificeerde verwachting. De gespecificeerde verwachting kan worden beschouwd als de conclusie van het bureauonderzoek, omdat hierin wordt aangegeven of archeologische waarden in het plangebied worden verwacht. Als dit het geval is, zal zo mogelijk de aard, de omvang, de diepteligging en de datering van deze waarden worden beschreven. Indien relevant zal de omvang worden weergegeven op een kaart.

2.3 Resultaten

2.3.1 Afbakening plan- en onderzoeksgebied, beschrijving huidig gebruik en vaststellen van de consequenties van het mogelijk toekomstige gebruik

Het plangebied is gelegen in het zuiden van de bebouwde kom van Montfoort en ligt centraal in het sportcomplex Hofland. Het plangebied is momenteel in gebruik als sportkantine met kleedkamers.

Op basis van de opgevraagde gegevens met betrekking tot de milieuhygiënische situatie in het plangebied kan worden geconcludeerd dat de bovengrond van de locatie licht verontreinigd is met lood en PAK.³ Het grondwater heeft een lichte verontreiniging van barium en xylene. Al deze waarden worden niet als verontrustend beschouwd.

In het kader van het onderzoek zijn gegevens met betrekking tot de aanwezigheid van ondergrondse kabels en leidingen opgevraagd bij het KLIC. Uit de ontvangen gegevens blijkt dat er alleen in het noorden van het plangebied enkele kabels en leidingen zijn aangelegd ten behoeve van de kantine.

Van het plangebied zelf zijn onvoldoende archeologische en aardkundige gegevens beschikbaar om een uitspraak te kunnen doen over de archeologische verwachting. Daarom zijn tevens gegevens betrokken uit de directe omgeving, waarmee het onderzoeksgebied kan worden gedefinieerd als het gebied binnen een straal van circa 500 m rondom het plangebied. De begrenzing van deze zone is gebaseerd op het gegeven dat hierbinnen sprake is van voldoende informatie om een uitspraak te doen over de archeologische verwachting die representatief is voor het plangebied.

In het plangebied zullen de bestaande sportkantine en kleedkamers worden gesloopt. Binnen het (noord)oosten van het plangebied zal nieuwbouw herrijzen in de vorm van een kinderdagverblijf. Tot welke diepte graafwerkzaamheden ten behoeve van de nieuwbouw zullen reiken, is nog niet

³ Satinover 2023.

bekend, maar de beoogde grondwerkzaamheden zullen naar verwachting eventuele archeologische niveaus verstoren.

2.3.2 Beschrijving van de aardwetenschappelijke waarden

De volgende aardwetenschappelijke informatie is bekend van het plangebied:

Tabel 2. Aardwetenschappelijke informatie in het plangebied

Bron	Informatie
Geologische kaart 2021 ⁴	Formatie van Echteld.
Geomorfologische kaart van Nederland 1:50.000 (landsdekkende, digitale versie) ⁵	Bebouwd gebied. Nabij het plangebied zijn een rivierkomvlakte (4M46), een rivierkom- en oeverwalachtige vlakte (4M48) en een stroomrug of stroomgordel (4B44) gekarteerd.
Bodemkaart van Nederland 1:50.000 (landsdekkende, digitale versie) ⁶	Kalkloze poldervaaggronden van zware klei, profielverloop 3, of 3 en 4 (Rn47C).
Paleogeografische kaart van de Rijn-Maas delta ⁷	Stuivenberg stroomgordel (1800 voor Chr.).
Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN4) ⁸	0,08 m NAP - 0,07 m -NAP.

Tabel 3. Lithostratigrafische opeenvolging⁹

Lithostratigrafische eenheid	Gemiddelde diepte top niveau (m t.o.v. NAP)	Omschrijving	Ouderdom / periode
Formatie van Echteld	0,70 m -NAP	Kom-, oever- en geulafzettingen (Hollandse IJssel boven 2)	Midden IJzertijd
Formatie van Nieuwkoop	2,30 m -NAP	veen	(Vroege) IJzertijd
Formatie van Echteld	3,70 m -NAP	Kom-, oever- en geulafzettingen (Stuivenberg stroomgordel)	Laat Neolithicum-Bronstijd
Laagpakket van Wierden	7,20 m -NAP	Eolisch (dek)zand	Paleo-/Mesolithicum

Tabel 4. Lithostratigrafische opeenvolging¹⁰

Lithostratigrafische eenheid	Gemiddelde diepte top niveau (m t.o.v. NAP)	Omschrijving	Ouderdom / periode
Formatie van Echteld	0,40 m -NAP	Kom-, oever- en geulafzettingen	Laat Neolithicum-Bronstijd
Formatie van Echteld (geulafzettingen generatie D)	3,90 m -NAP	Beddingafzettingen (Stuivenberg stroomgordel)	Paleo-/Mesolithicum

Het Kwartair bestaat uit twee geologische periodes, het Pleistoceen en het Holoceen. Het Pleistoceen begon ongeveer 2,4 miljoen jaar geleden en duurde tot het begin van het Holoceen, ongeveer 10.000 jaar geleden. Gedurende het Pleistoceen schommelde de temperatuur enorm. Glacialen (relatief koude perioden) en interglacialen (relatief warmere perioden) wisselden elkaar af. Tussen het begin van het Pleistoceen en ongeveer 1 miljoen jaar geleden wisselden de warme

⁴ DINoloket.nl/ondergrondmodellen.

⁵ Alterra 2008.

⁶ Alterra 2014.

⁷ Cohen *et al.* 2012.

⁸ ahn.arcgisonline.nl/ahnviewer.

⁹ Dinoloket.nl; op basis van boring B31G0377 op circa 110 m ten noordoosten van het plangebied.

¹⁰ Dinoloket.nl; op basis van boring B31G0383 op circa 135 m ten zuidwesten van het plangebied.

en koude periodes elkaar ongeveer om de 50.000 jaar af. Later beginnen de glacialen en interglacialen langer te duren, en komt er ongeveer een 100.000 jaars cyclus, deze glacialen en interglacialen duren wel langer maar zijn veel instabieler. De regelmatige cycliciteit tussen koudere en warmere periodes werd in 1938 opgemerkt door de astronoom Milankovich.¹¹ Binnen ieder glaciaal en interglaciaal treden relatief warme en koude periodes op, respectievelijk stadialen en interstadialen. Gepaard gaande met de glacialen en interglacialen stijgt en daalt de zeespiegel. Als het koud is en veel water opgesloten zit in de ijskappen daalt de zeespiegel en wanneer het warm is en de ijskappen smelten stijgt de zeespiegel. Zo bevond Nederland zich vlak vóór het begin van het Pleistoceen vrijwel geheel onder de zeespiegel en kwamen alleen delen van Oost-Nederland en Limburg nog boven het water uit. De kustlijn verschoof met het gaan en komen van glacialen tijdens het Pleistoceen van ver landinwaarts tot vele kilometers de huidige zee in. Tijdens het koudste gedeelte van het laatste glaciaal (ongeveer 20.000 jaar geleden) lag de zeespiegel echter veel lager, waardoor Nederland met Engeland verbonden was.

Tijdens dit laatste glaciaal, het Weichselien, werd in het onderzoeksgebied door de wind een pakket zeer fijn tot matig grof zand afgezet, ook wel dekzand genoemd. Deze afzettingen behoren tot het Laagpakket van Wierden, onderdeel van de Formatie van Boxtel¹². Tegelijkertijd stroomde in het huidige rivierengebied, juist ten zuiden van de onderzoekslocatie, een rivier van het vlechtende type richting Noordzee (die toen overigens veel verder noordelijk lag).¹³ Hierdoor werden grove zanden en grinden afgezet, de Formatie van Kreftenheye, die vervolgens over een groot gebied afgedekt werden door een dunne, grijze, zandige tot siltige klei met inschakeling van grove zandkorrels. Dit materiaal, ook wel aangeduid als oude rivierklei of de Laag van Wijchen, is vaak kalkarm of kalkloos en bevat, als gevolg van de aanwezigheid van organogene bestanddelen, vrij veel organische stof. Deze oude rivierklei wordt gerekend tot de Formatie van Kreftenheye en de sedimentatie hiervan vond plaats vanaf het Allerød tot aan het Preboreaal.¹⁴

Het Holoceen is het tijdvlak in de aardgeschiedenis waar wij nu in leven. Het begon ongeveer 10.000 jaar geleden toen de laatste ijstijd, het Weichselien, ten einde was. Het Holoceen is een relatief warme periode die gekenmerkt wordt door een grote temperatuurstijging. Door deze temperatuurstijging kon het landijs uit het Weichselien afsmelten waardoor de zeespiegel, vooral aan het begin van het Holoceen, sterk steeg. Terwijl in het oosten en zuiden van Nederland (Hoog Nederland) het vooral de Pleistocene afzettingen zijn die vlak of direct aan het oppervlak voorkomen, zijn het in West- en Noord-Nederland (Laag Nederland) de Holocene afzettingen die tot in de diepe ondergrond, circa 6.50 meter ter plaatse van het plangebied, de Pleistocene lagen bedekken. Deze Holocene afzettingen zijn ontstaan onder invloed van zowel de zee als de rivieren. De mariene (=zee-)afzettingen worden gerekend tot de Formatie van Naaldwijk, de fluviatiele (=rivier-)afzettingen tot de Formatie van Echteld en de veenafzettingen tot de Formatie van Nieuwkoop.

Binnen het plangebied moet er rekening worden gehouden met zowel bedding-, oever- als komafzettingen van de Stuivenberg beddinggordel. Het plangebied is op de oostelijke rand van deze beddinggordel gekarteerd. Na de actieve fase van de Stuivenberg kon zich achter de oeverwallen een veenpakket vormen. Het betreft hier het Hollandveen Laagpakket (Formatie van Nieuwkoop). De grens tussen de oeverwal en het met veen begroeide komgebied ligt naar verwachting centraal door het plangebied. In het westen van het plangebied liggen tot op heden de oeverafzettingen tot dicht aan het maaiveld. In het oosten worden de veengronden vanaf de Midden IJzertijd onderdeel van het komgebied van de nu actief geworden beddinggordel van de Hollandse IJssel. De slappe komafzettingen van deze rivier bedekken het Hollandveen.

Binnen het plangebied liggen naar verwachting kalkloze poldervaaggronden van zware klei in profiel verloop 3 of 3 en 4 (Rn47C). De profielopbouw van beide bodems wordt hieronder per stratigrafisch kenmerk (horizont) beschreven:¹⁵

¹¹ Strahler & Strahler, 1992

¹² De gebruikte formatienamen zijn die conform De Mulder et al., 2003.

¹³ Pons & Schelling, 1951.

¹⁴ Vos, 1984, 11.

¹⁵ Markus & Van Wallenburg, 1982.

Kalkloze poldervaaggronden (Rn47C)

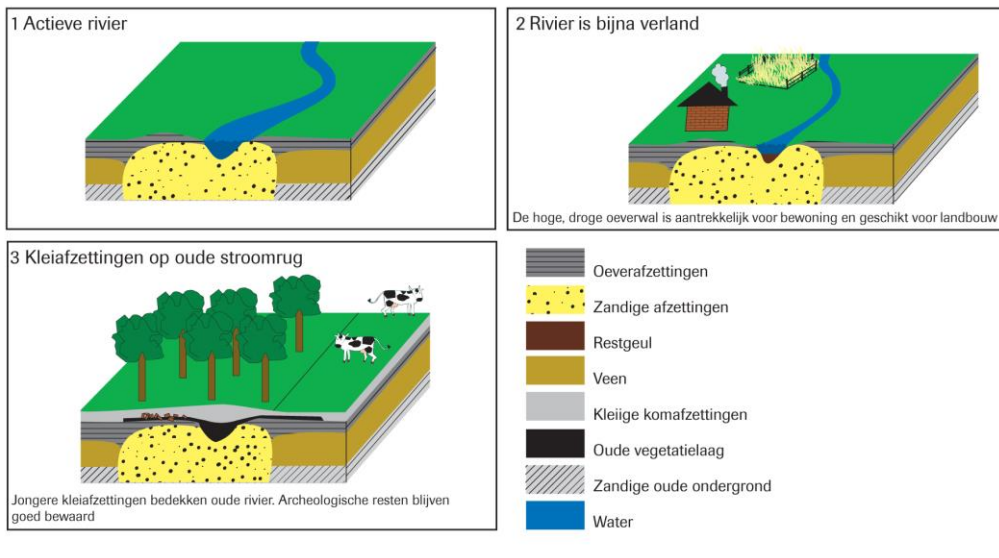
- A1g 0-30 cm zeer donker grijze, zwak roestige, zeer humeuze, kalkloze, zeer zware klei
- ACg 30-55 cm donkergrijze, matig humusarme, zwak roestige, kalkloze, zeer zware klei
- C11g 55-72 cm grijsbruine, roestige, zeer humusarme, kalkloze, matig zware klei
- C12g 72-90 cm grijze, sterk roestige, uiterst humusarme, kalkloze, lichte klei
- C2g 90-120 cm grijze, sterk roestige, kalkrijke, lichte klei

Ontwikkeling van het Nederlandse rivierengebied

De ondergrond in het centrale deel van het Nederlandse rivierengebied bestaat uit afzettingen van de Rijn en Maas. Het rivierenlandschap zoals wij dat kennen ziet er heel anders uit dan het landschap vóór de bedijking, toen de rivieren zelf hun weg door het landschap zochten. In dit gebied hadden de rivieren een meanderend patroon. Dit betekent dat de rivier één rivierbedding heeft, die meer of minder kronkelt. De rivierbochten verschoven in de loop van de tijd langzaam naar buiten en stroomafwaarts. Hierdoor ontstond een brede strook waarin de rivier ooit stroomde: de meandergordel. In een meandergordel bevindt zich altijd op enige diepte zand in de ondergrond, het zand dat door de rivier werd getransporteerd.

Daarnaast overstromden de rivieren regelmatig, waarbij veel sediment werd afgezet in een strook direct langs de rivier. Hier vormden zich oeverwallen, die samen met de meandergordel 'stroomgordel' wordt genoemd. Het achterliggende laaggelegen gebied, de kommen, kwamen bij overstromingen ook blank te staan. Hier werd fijner sediment, zware klei, afgezet.

Verder vormde de rivier soms plotseling een nieuwe loop. De afgesloten of verlaten rivierarm werd opgevuld. Als gevolg van deze zogenaamde stroomgordelverleggingen zijn in de loop van het Holoceen (ca. 10.000 jaar geleden tot heden) verschillende nieuwe rivierarmen in het rivierengebied gevormd en weer afgesloten. De buiten gebruik geraakte stroomgordels vormden zandige stroomruggen in het landschap, die aantrekkelijk waren voor bewoning en landbouw. Ze lagen relatief hoog en dus droog, waren vruchtbaar en goed te bewerken. De relatief laaggelegen komgebieden waren vooral geschikt als wei- en hooiland.

2.3.3 Beschrijving van bekende archeologische waarden

Op de Archeologische Monumentenkaart (AMK) staan in het onderzoeksgebied één terrein van hoge archeologische waarde en één archeologisch rijksmonument geregistreerd van zeer hoge archeologische waarde (tabel 5, afb. 11.).

Tabel 5. Terreinen van zeer hoge archeologische waarde in het onderzoeksgebied

Rijksmonument/ AMK-terrein ¹⁶	Omschrijving	Datering ¹⁷	Opmerking
45831	Kasteel Montfoort	LME/NT	Terrein met overblijfselen van Kasteel Montfoort. Het kasteel dateert volgens historische bronnen uit de 12 ^{de} eeuw.
11944	Historische kern	LME/NT	Terrein met de historische stadskern van Montfoort. De nederzetting ontstond bij het kasteel en kreeg in 1329 stadsrechten.

In het Archeologisch Informatiesysteem van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, Archis3.1, staan binnen het onderzoeksgebied een vondstlocatie en enkele archeologische onderzoeken geregistreerd (tabel 6 en tabel 7).

Tabel 6. Archeologische vondstlocaties in het onderzoeksgebied

Archis 3.1 zaakidentificatie	Archis3.1 vondstlocatie	Omschrijving	Datering ¹⁸
2900207100		Metaal (munt)	RT
2899707100		Keramiek (kruik)	LME

Tabel 7. Archeologische onderzoeken uitgevoerd in het onderzoeksgebied

Archis 3 zaakidentificatie	Soort onderzoek	Resultaat	Advies
4007778100	Bureauonderzoek	Het onderzochte gebied wordt opgedeeld in het zuidwesten, welke op de Stuivenberg-beddinggordel is gelegen, en de komgronden in het oosten. De oeverafzettingen van de Stuivenberg-stroomgordel hebben een hoge verwachting op archeologische resten uit de Romeinse Tijd en Middeleeuwen. ¹⁹	Verkennd booronderzoek in het zuidwesten van het plangebied.
4654547100	Verkennd booronderzoek	Vervolgonderzoek op Archis-zaakidentificatie 4007778100. Met het veldonderzoek zijn onder recent ophoogzand restgeulafzettingen waargenomen. Deze liggen op een diepte van circa 0,8-0,9 m -NAP. In de top van het pakket is een laklaag waargenomen. Hieronder liggen beddingafzettingen (top 1,2-2,1 m -NAP) met kleilagen. De restgeulafzettingen krijgen een lage archeologische verwachting. ²⁰ Op basis van de bijgeleverde boorstaten kan het echter ook om oeverafzettingen van de Stuivenberg beddinggordel gaan, wat een bewoonbaar niveau zou kunnen bevatten. De top van de afzettingen liggen in de boring die het dichtst op het plangebied ligt op een diepte van circa 55 cm onder maaiveld.	Geen vervolgonderzoek vanwege de lage archeologische verwachting.

¹⁶ Sinds 2014 wordt de Archeologische Monumentenkaart niet meer bijgehouden door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. De huidige AMK moet daarom als een statisch bestand worden beschouwd.

¹⁷ Voor een verklaring van de afkortingen, zie tabel 1.

¹⁸ Voor een verklaring van de afkortingen, zie tabel 1.

¹⁹ Den Boer 2016.

²⁰ Jansen of Lorkeers 2019.

Archis 3 zaakidentificatie	Soort onderzoek	Resultaat	Advies
2172090100	Bureauonderzoek	Het noorden en midden-westen van het onderzochte gebied liggen op een komvlakte of kom-oeverwal achtige vlakte. Het oostelijk en zuidelijk deel bevatten oeverafzettingen van de Stuivenberg beddinggordel. Voor de oeverafzettingen van de beddinggordel in het zuiden en oosten geldt een archeologische verwachting vanaf het midden van het 3 ^{de} millennium voor Christus. Voor de overige delen is de verwachting afhankelijk van de ligging van enkele crevasses. ²¹	Verkennd booronderzoek in het gehele onderzoeksgebied
2211886100	Verkennd booronderzoek	Vervolgonderzoek op Archis-zaakidentificatie 2172090100. Het onderzochte gebied ligt op een overgang van een komgebied naar het stroomgebied van de Stuivenberg beddinggordel. Op 145 cm onder maaiveld liggen in het zuiden van het onderzoeksgebied crevasse afzettingen onder een pakket komafzettingen. De crevasse hoort bij de Buitenzorg beddinggordel. Er is geen woonniveau in waargenomen. In het noorden en midden westelijke deel ligt een overgang van oeverafzettingen (0,23 m -NAP – 0,32 m +NAP) naar het komgebied (0,24-0,99 m -NAP). De oeverafzettingen missen indicatoren voor bewoning. ²²	Geen vervolgonderzoek vanwege het ontbreken van archeologische indicatoren.
2076324100	Booronderzoek	Geen rapportage beschikbaar	onbekend
2242625100	Karterend booronderzoek	Vervolgonderzoek op Archis-zaakidentificaties 2159333100 en 2211861100. ²³ In het onderzochte gebied zijn 94 boringen gezet. Op basis van de boorresultaten kon worden bepaald dat er in het noorden oeverafzettingen van de Buitenzorg beddinggordel liggen afgedekt door crevasses van de Stuivenberg beddinggordel. Centraal liggen bedding- en oeverafzettingen van de Stuivenberg begrenst door komafzettingen. In het zuiden zijn ook beddingafzettingen van de Stuivenberg waargenomen. Er worden vijf mogelijke vindplaatsen beschreven op deze locaties. ²⁴	Behoud <i>in situ</i> in een zone van 20 meter rondom de beschreven vindplaatsen. Bij verstoringen dient eerst een proefsleuvenonderzoek te worden uitgevoerd.
2255075100	Proefsleuven	Vervolgonderzoek op Archis-zaakidentificatie 2242625100. Bij het onderzoek zijn in het noorden twee proefsleuven aangelegd en één proefsleuf in het zuidwesten. In het noorden van het onderzochte gebied liggen komgronden van de Hollandse IJssel boven oeverafzettingen van de Stuivenberg beddinggordel. In de oeverafzettingen ligt een vegetatiehorizont. In	Geen vervolgonderzoek

²¹ Lubbers & Van der Roest 2008.

²² Boemaars 2008.

²³ Onderzoeken worden hier niet verder toegelicht.

²⁴ Nijdam 2009.

Archis 3 zaakidentificatie	Soort onderzoek	Resultaat	Advies
		het zuiden ligt op 120 cm onder maaiveld sterk zandige klei van de Stuivenberg beddinggordel welke ook een vegetatiehorizont bevat. Ze worden afgedekt door komgronden van de Hollandse IJssel. Er zijn geen sporen of structuren waargenomen, nog is er vondstmateriaal verzameld. ²⁵	

Het plangebied ligt in een dynamisch landschap van komgronden, crevasses, oeverwallen en beddinggeulen. Op basis van nabij gelegen onderzoek wordt duidelijk dat deze eenheden elkaar kort op elkaar kunnen afwisselen wat het lastig maakt om voor het gebied rondom het plangebied een eenduidig beeld te schetsen. Als er in het plangebied oeverafzettingen en/of crevasses worden aangetroffen zullen deze voornamelijk van de Stuivenberg afkomstig zijn. Deze worden verwacht vanaf 55 cm onder maaiveld. Ze kunnen worden afgedekt door komgronden van de Stuivenberg en/of de Hollandse IJssel. In de diepere ondergrond kunnen nog afzettingen voorkomen van de Buitenzorg beddinggordel, maar de kans is groot dat deze zijn geërodeerd door de Stuivenberg. Er zijn nog geen concrete archeologische resten aangetroffen op de oever- en crevasseafzettingen, hetgeen niet hoeft te betekenen dat ze niet bewoond werden. Als ze werden bewoond zal het om resten vanaf het Laat Neolithicum tot en met de Romeinse Tijd gaan.

2.3.4 Beschrijving van de historische situatie, mogelijke verstoringen en bouwhistorische waarden

Tabel 8. Overzicht van de historische situatie

Bron	Jaartal	Historische situatie
Kadastrale minuut ²⁶	1811-1832	Onbebouwd, in gebruik als weiland
Topografische kaart ²⁷	1900	Idem
Topografische kaart ²⁸	1981	Onderdeel sportterrein. Bebouwd met sportkantine en kleedkamers
Actuele luchtfoto	Heden	Idem

In 1170 liet de bisschop Godfried van Rhenen langs de Hollandse IJssel een kasteel bouwen als bescherming van het Sticht: het gebied van de bisschop van Utrecht. Het kasteel Montfoort heeft als betekenis *Mons Fortis* of sterke berg/ burcht. Het kasteel werd het middelpunt van de nederzetting Montfoort welke in 1329 stadsrechten ontving.²⁹ Het plangebied ligt op circa 380 m ten zuiden van de historische stad en is voor zeer lange tijd onderdeel geweest van het buitengebied.

Op het kadastraal minuutplan uit 1811-1832 ligt het plangebied in een groter weideperceel op een afstand van circa 100 m ten westen van de Bovenkerkweg (Afb. 12.). Het plangebied was onbebouwd- (afb. 12) tot het onderdeel werd van de sportvelden in de nieuwe wijk 'Hofland' uit het begin van de jaren '70 van de 20ste eeuw (Afb. 13. Afb. 14.). De kantine dateert uit omstreeks 1971 en is voor het eerst zichtbaar op topografisch kaartmateriaal uit 1981. De kantine met kleedkamers is in 1994 uitgebreid (Afb. 15.). Deze bebouwing is tot op heden in deze vorm in gebruik.

2.4 Gespecificeerde verwachting en conclusie

De eerste, voor het bureauonderzoek opgestelde onderzoeksvraag "Zijn in het plangebied archeologische waarden aanwezig, en zo ja, wat is de specifieke archeologische verwachting?" kan als volgt worden beantwoord:

²⁵ Bouma 2010.

²⁶ Beeldbank.cultureelerfgoed.nl

²⁷ Topotijdreis.nl

²⁸ Topotijdreis.nl

²⁹ Rhcrijnstreek.nl

Het plangebied ligt in het dynamische landschap van het Utrechts Rivierengebied. De beddinggordel van de Stuivenberg heeft door de westelijke helft van het plangebied gelopen waardoor er in het plangebied met name bedding- en oeverafzettingen van deze rivier worden verwacht. Zo zijn direct ten noorden van het plangebied mogelijke oeverafzettingen waargenomen op een diepte vanaf 55 cm onder maaiveld. Hieronder lagen beddingafzettingen van de Stuivenberg. Meer richting het oosten konden zich op een zeker moment veengronden ontwikkelen. De oeverwallen en crevasses van de Stuivenberg kunnen resten van bewoning bevatten daterend vanaf het Laat-Neolithicum tot en met de Romeinse tijd. Vanaf de Romeinse Tijd krijgt de Hollandse IJssel meer invloed op de omgeving van Montfoort en worden op sommige locaties de oeverafzettingen van de Stuivenberg en veenpakketten afgedekt door komafzettingen van de Hollandse IJssel. Het veen en de komafzettingen hebben een goed conserverende werking op mogelijke archeologische resten vanwege hun afdekkende vermogen. De archeologische verwachting op resten uit het Laat-Neolithicum tot en met de Romeinse tijd is (middel)hoog. Voor de periode na de Romeinse Tijd wordt de verwachting op archeologische resten lager vanwege de ligging in een komgebied. Ook zijn er geen aanwijzingen op historisch kaartmateriaal voor eventuele bewoning in de Late Middeleeuwen en Nieuwe Tijd. Met de indijking van het gebied zullen ook de komgronden weer bewoonbaar zijn geworden, maar de bebouwing zal zich meer langs de historische wegen hebben geconcentreerd dan midden in de weilandgebieden.

Voor de gespecificeerde verwachting gelden de volgende karakteristieken:

Tabel 9. Gespecificeerde archeologische verwachting voor het plangebied

Karakteristiek	Omschrijving
datering:	Laat Neolithicum – Romeinse Tijd
complextype(n):	Nederzettingen
omvang:	n.b.
landschappelijke en/of geologische context:	Top van de oeverafzettingen van de Stuivenberg beddinggordel.
diepteligging:	Vanaf 55 cm onder maaiveld. Mogelijk liggen ze in het westen van het plangebied dieper dan in het oosten.
locatie:	Circa 1.255 m ²
soort vindplaats:	Vindplaats met een archeologische laag
uiterlijke kenmerken:	Vegetatiehorizont, vondsten (anorganisch en organisch), grondsporen
conservering:	Over het algemeen zal dit goed zijn. Het archeologisch niveau ligt grotendeels onder het grondwater (GWT IIa of IVu). Met name in het oosten is de kans dat het archeologisch niveau wordt afgedekt door veen en/of komgronden. Deze hebben een goed conserverende werking op de oeverafzettingen.
wordt het archeologisch relevante niveau bedreigd door de voorgenomen werkzaamheden:	Onbekend

De beantwoording van de tweede onderzoeksvraag “*Is het plangebied voldoende onderzocht en zo nee, welke vorm van nader archeologisch onderzoek kan worden geadviseerd?*” is als volgt:

Om de kans op de aanwezigheid van archeologische resten te bepalen is vooral het verwerven van inzicht in de bodemopbouw en de mate van intactheid daarvan van belang. Geadviseerd wordt daarom een inventariserend veldonderzoek in de vorm van een verkennend booronderzoek uit te voeren. Het advies is om het gehele plangebied op te nemen in het verkennend booronderzoek om zo een goed beeld te krijgen van de bodemopbouw in het plangebied en de eventuele grens tussen de oeverwal en komgronden te benaderen.

3 Inventariserend Veldonderzoek

3.1 Verkennend booronderzoek: doel- en vraagstelling

Het doel van het inventariserend veldonderzoek is het toetsen en waar nodig aanvullen van de op basis van het bureauonderzoek opgestelde gespecificeerde verwachting (zie § 2.4).

Het verkennend booronderzoek leidt tot beantwoording van de volgende onderzoeksvragen:

- *Wat is de geomorfologische situatie en de geologische en bodemkundige opbouw van het plangebied?*
- *Is sprake van een natuurlijke (intacte) bodemopbouw of is deze (deels) verstoord? Indien sprake is van verstoringen, wat is de diepte en omvang van de verstoring?*
- *Zijn er archeologisch relevante geo(morfo)logische eenheden of lagen aanwezig in het plangebied?*
- *Zo ja, op welke diepte ten opzichte van maaiveld en NAP?*
- *Alhoewel niet het doel van een verkennend booronderzoek, zijn er desondanks toch archeologische indicatoren aangetroffen?*
 - Zo ja:
 - *Op welke diepte ten opzichte van maaiveld en NAP zijn deze archeologische indicatoren aangetroffen?*
 - *Wat is de horizontaal ruimtelijke spreiding van deze archeologische indicatoren?*
 - *Wat is de aard en ouderdom van deze indicatoren?*
- *In welk opzicht kan op basis van het veldonderzoek de archeologische verwachting worden bijgesteld?*
- *In hoeverre worden de (mogelijk aanwezige) archeologische waarden bedreigd door toekomstige planontwikkeling?*
- *Is het plangebied voldoende onderzocht en zo nee, welke vorm van nader archeologisch onderzoek kan worden geadviseerd?*

3.2 Methode

Het inventariserend veldonderzoek bestaat uit een verkennend booronderzoek. De werkwijze is gericht op het in kaart brengen van de bodemopbouw en het vaststellen van (grootschalige) verstoringen, waarbij tevens rekening is gehouden met de aard en de diepte van de geplande ingrepen.

Op 22-12-2024 is een Plan van Aanpak (PvA) opgesteld, waarin de werkwijze van het onderzoek is vastgelegd. Het PvA is ter beoordeling voorgelegd aan de gemeente Montfoort en door ODRU namens de gemeente goedgekeurd.

Voor het beantwoorden van de genoemde onderzoeksvragen is de volgende onderzoeksmethode toegepast:

Tabel 10. Beschrijving van de onderzoeksmethode

aantal boringen:	5
boorgrid:	Geen
diepte boringen:	Tot in de beddingafzettingen of tot maximaal 3 m onder maaiveld
boormethode:	Edelmanboor met diameter 7 cm en gutsboor met diameter 3 cm (handmatig)
waarnemingstechniek:	versnijden en/of verbrossen

De lithologische en bodemkundige kenmerken van de boringen zijn beschreven conform respectievelijk NEN 5104³⁰ en het Systeem voor de bodemclassificatie voor Nederland, de hogere niveaus³¹ en vastgelegd middels het invoerprogramma Deborah. De X- en Y-coördinaten en maaiveldhoogtes zijn ingemeten met een RTK-DGPS met een nauwkeurigheid van 1 cm.

³⁰ Bosch 2005; Nederlands Normalisatie-Instituut 1989.

³¹ De Bakker *et al.* 1989.

Hoewel een verkennend booronderzoek niet als primair doel het opsporen van archeologische vindplaatsen en indicatoren heeft, is het opgeboorde sediment wel gecontroleerd op het voorkomen van archeologische vondsten en indicatoren zoals houtskool, verbrande leem en fosfaat. Deze zijn opgenomen in de boorbeschrijvingen. Tijdens het veldonderzoek zijn geen monsters genomen.

3.3 Resultaten Inventariserend Veldonderzoek (IVO-O)

3.3.1 Lithologische en bodemkundige beschrijving

De locatie van de boringen is weergegeven in afb. 1. De boorgegevens worden gepresenteerd in bijlage 1.

Ten tijde van het veldonderzoek was het plangebied grotendeels bebouwd en gedeeltelijk bestraat. Een veldinspectie was daarom niet mogelijk. Ook liepen er kabels en leidingen langs de noordkant van het hoofdbouw. Het oorspronkelijke boorplan is daarom aangepast.

Afb. 1. Boorpuntenkaart

Vanaf een diepte van 200 tot 220 cm -mv (2,0 tot 2,2 m -NAP) is zwak siltig kalkrijk zand aangetroffen met een matig fijne tot matig grove korrelgrootte. Uitzondering waren boringen 1 en 5, waar dit type sediment al vanaf 150-160 cm -mv (1,6 - 1,7 m -NAP) is aangetroffen. Dit sediment is geïnterpreteerd als beddingafzettingen van een kronkelwaard. Alle boringen zijn gestaakt in dit sediment.

Boven de beddingafzettingen is een zwak tot sterk siltige kleipakket aangetroffen. Dit pakket reikte vanaf de top van het beddingzand tot een hoogte van 60 tot 130 cm -mv. Alleen boring 3 kwam deze laag niet voor. Kenmerkend voor dit pakket is de aanwezigheid van zandlaagjes. Dit sediment was kalkhoudend, waarbij vermeld dient te worden dat de zandlaagjes kalkrijk zijn. Gezien de ligging recht bovenop de beddingafzettingen en de aanwezigheid van gelaagdheid is het aannemelijk dat het hier gaat om restgeulafzettingen van de Stuivenberg stroomgordel. Deze afzettingen zijn afgezet terwijl de stroomgordel niet meer het hele jaar door watervoerend was en zal dus relatief laat in de afzettingsperiode van de Stuivenberg stroomgordel zijn afgezet.

Afgezien van boring 5 is er nog een derde natuurlijke laag aangetroffen in alle boringen; bovenop de restgeulafzettingen is een laag zwak tot matig siltige klei aangetroffen. Deze klei, die veenlaagjes kan bevatten, was kalkloos en is geïnterpreteerd als komklei. De overgang van de komklei naar de restgeulafzettingen was geleidelijk.

De top van de komklei lijkt gedeeltelijk verstoord te zijn in de recente tijd. Vanaf het maaiveld tot een diepte van 15 tot 50 cm -mv (0,2 tot 0,6 m -NAP) is opgebrachte grond aanwezig. Daaronder is in boringen 3, 4 en 5 verstoring aanwezig in het natuurlijke sediment in de vorm van zand- en kleibrokken en modern puin. Deze verstoring reikt tot een diepte van 60 tot 100 cm -mv (0,8 tot 1,1 m -NAP). Deze verstoring is te herleiden aan de aanleg van de huidige bebouwing en de sportvelden.

Tijdens het booronderzoek zijn, afgezien van een moderne bouwvoor in boring 1, geen kenmerken van bodemvorming aangetroffen. Dit heeft waarschijnlijk te maken met de natte situatie waarin het plangebied zich heeft bevonden voor de ontginning. Restgeul- en komafzettingen worden gesedimenteerd in milieus die periodiek kunnen overstromen. Daardoor kan natuurlijke bodemvorming niet optreden en is langdurige bewoning niet mogelijk.

Er zijn geen archeologische artefacten of indicatoren aangetroffen.

3.3.2 Interpretatie

Het plangebied lag in het stroomgebied van de Stuivenberg stroomgordel. Deze stroomgordel stroomde van het Paleolithicum tot in de Bronstijd door het plangebied. De beddingafzettingen van deze stroomgordel werden na het beëindigen van de actieve fase opgevuld met restgeulafzettingen. In het Neolithicum en later zijn er komafzettingen op de restgeulafzettingen gesedimenteerd. De top van de komafzettingen is gedeeltelijk verstoord geraakt bij de bouwwerkzaamheden.

Alhoewel het plangebied in eerdere karteringen als een kronkelwaard is gekarteerd zijn binnen het plangebied geen oeverafzettingen aangetroffen. Zowel beddingafzettingen, restgeulafzettingen en komafzettingen worden gesedimenteerd in een nat, laaggelegen milieu. Langdurige bewoning is in dit soort gebieden niet mogelijk. De afwezigheid van kenmerken van bodemvorming binnen het plangebied bevestigt de lage verwachting van deze lithologische eenheden. De archeologische verwachting voor het plangebied kan daarom worden bijgesteld naar laag.

3.4 Conclusies

De in paragraaf 3.1 gestelde onderzoeksvragen kunnen op basis van de bereikte resultaten als volgt worden beantwoord:

- *Wat is de geomorfologische situatie en de geologische en bodemkundige opbouw van het plangebied?*
De ondergrond binnen het plangebied bestaat uit Holocene rivierafzettingen die tot de Formatie van Echteld worden gerekend. In de natuurlijke afzettingen is een driedeling op te maken van beddingafzettingen, restgeulafzettingen en komafzettingen. De top van deze afzettingen is verstoord bij recente grondroerende werkzaamheden.

-
- *Is sprake van een natuurlijke (intacte) bodemopbouw of is deze (deels) verstoord? Indien sprake is van verstoringen, wat is de diepte en omvang van de verstoring?*
Tijdens het veldonderzoek zijn geen kenmerken van bodemvorming aangetroffen. Dit is waarschijnlijk het gevolg van de lage ligging in het landschap van het plangebied.
 - *Zijn er archeologisch relevante geo(morfo)logische eenheden of lagen aanwezig in het plangebied?*
n.v.t.
 - *Zo ja, op welke diepte ten opzichte van maaiveld en NAP?*
n.v.t.
 - *Alhoewel niet het doel van een verkennend booronderzoek, zijn er desondanks toch archeologische indicatoren aangetroffen?*
Er zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen.
Zo ja:
 - *Op welke diepte ten opzichte van maaiveld en NAP zijn deze archeologische indicatoren aangetroffen?*
n.v.t.
 - *Wat is de horizontaal ruimtelijke spreiding van deze archeologische indicatoren?*
n.v.t.
 - *Wat is de aard en ouderdom van deze indicatoren?*
n.v.t.
 - *In welk opzicht kan op basis van het veldonderzoek de archeologische verwachting worden bijgesteld?*
De archeologische verwachting voor het gehele plangebied kan worden bijgesteld naar laag.
 - *In hoeverre worden de (mogelijk aanwezige) archeologische waarden bedreigd door toekomstige planontwikkeling?*
Gezien de lage archeologische verwachting van het plangebied heeft de toekomstige planontwikkeling geen of weinig effect op het archeologisch archief.
 - *Is het plangebied voldoende onderzocht en zo nee, welke vorm van nader archeologisch onderzoek kan worden geadviseerd?*
Het plangebied is hiermee voldoende onderzocht en er is geen archeologisch vervolgonderzoek vereist.

4 Aanbeveling

ADC ArcheoProjecten adviseert om het plangebied vrij te geven voor de voorgenomen ontwikkeling. Het is altijd mogelijk dat tijdens grondwerkzaamheden onverwacht archeologische vondsten aan het licht komen. Het verdient daarom aanbeveling om de uitvoerder van de grondwerkzaamheden te wijzen op de plicht deze zogenoemde toevalsvondsten te melden bij de bevoegde overheid, zoals aangegeven in artikel 5.10 en 5.11 van de Erfgoedwet. De melding dient behalve bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) tevens plaats te vinden bij de gemeente Montfoort.

Wij wijzen erop dat de bevoegde overheid op basis van dit rapport een selectiebesluit neemt. De mogelijkheid bestaat dat dit selectiebesluit afwijkt van het door ons opgestelde advies.

Literatuur

- Alterra**, 2008: *Geomorfologische kaart van Nederland 1:50.000; Landsdekkend digitaal bestand*.
- Alterra**, 2014: *Bodemkaart van Nederland 1:50.000; Landsdekkend digitaal bestand*.
- Bakker, H. de, J. Schelling, D.J. Brus & C. van Wallenburg**, 1989: *Systeem van bodemclassificatie voor Nederland : de hogere niveaus*. Wageningen.
- Boemaars, N.M.J.E.**, 2008: *Archeologisch onderzoek Hofland-Zuid - fase 4 en 5 te Montfoort. Inventariserend veldonderzoek d.m.v. boringen*, Houten (Grontmij Archeologische Rapporten 690).
- Boer, R. den**, 2016: *Montfoort, Scholencomplex. Gemeente Montfoort. Archeologisch bureauonderzoek*, Utrecht (Transect-rapport 994).
- Bosch, J.H.A.**, 2005: *Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode, Versie 5.2*. Utrecht (TNO-rapport NITG 05-043-A).
- Bouma, N.**, 2010: *Montfoort Holland-Oost. Een inventariserend veldonderzoek in de vorm van proefsleuven*, Amersfoort (ADC Rapport 2177).
- Berendsen, H.J.A.** 1982. *De genese van het landschap in het zuiden van de provincie Utrecht, een fysisch-geografische studie*. Proefschrift, Utrechtse Geografische Studies 25, 255 p.
- Bureau Militaire Verkenningen**, JAARGANG(EN): *BLADNAAM*, blad NR, 1:25.000.
- Cohen, K.M., E. Stouthamer, H.J. Pierik & A.H. Geurts**, 2012: *Digitaal Basisbestand Paleogeografie van de Rijn-Maas Delta*. Utrecht.
- Lubbers, N. & J. van der Roest**, 2008: *Archeologisch onderzoek. Hofland-Zuid - fase 4 en 5 te Montfoort. Bureauonderzoek*, Houten (Grontmij Archeologische Rapporten 493).
- Jansen of Lorkeers, L.M.C.**, 2019: *Montfoort, Bovenkerkweg (ong.). Gemeente Montfoort (UT). Een Archeologisch Inventariserend Veldonderzoek (IVO), verkennende fase*, Nieuwegein (Transect-rapport 2170).
- Kadaster**, 1832: *Kadastrale kaart 1811-1832 [Zuid-Holland altijd: 1813-1832]: minuutplan MIN06050A01*.
- Nijdam, L.C.**, 2009: *Montfoort, Hofland-Oost fase 5. Een Inventariserend Veldonderzoek in de vorm van een karterend booronderzoek*, Amersfoort (ADC Rapport 1926).
- Normalisatie-Instituut, Nederlands**, 1989: *Geotechniek, classificatie van onverharde grondmonsters NEN 5104*. Delft.
- Satinover, R.I.**, 2023: *Verkenkend bodemonderzoek nieuwbouw Yellowbellies, Bovenkerkweg 82 te Montfoort*, Utrecht.
- SIKB**, 2018: *Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA)*. Gouda.
- TNO**, 2013: *Lithostratigrafische Nomenclator van de Ondiepe Ondergrond, versie 2013*.

Geraadpleegde websites

<https://ahn.arcgisonline.nl/ahnviewer/>
<https://beeldbank.cultureelerfgoed.nl/>
<https://maps.bodemdata.nl>
<https://archis.cultureelerfgoed.nl/>
<https://bagviewer.kadaster.nl>
<https://easy.dans.knaw.nl>
<https://www.bodemloket.nl>
<https://www.dinoloket.nl/ondergrondgegevens>
<https://www.kadaster.nl/>
<https://www.ruimtelijkeplannen.nl>
<https://www.topotijdreis.nl>
<https://zoeken.cultureelerfgoed.nl/>

Lijst van afbeeldingen en tabellen

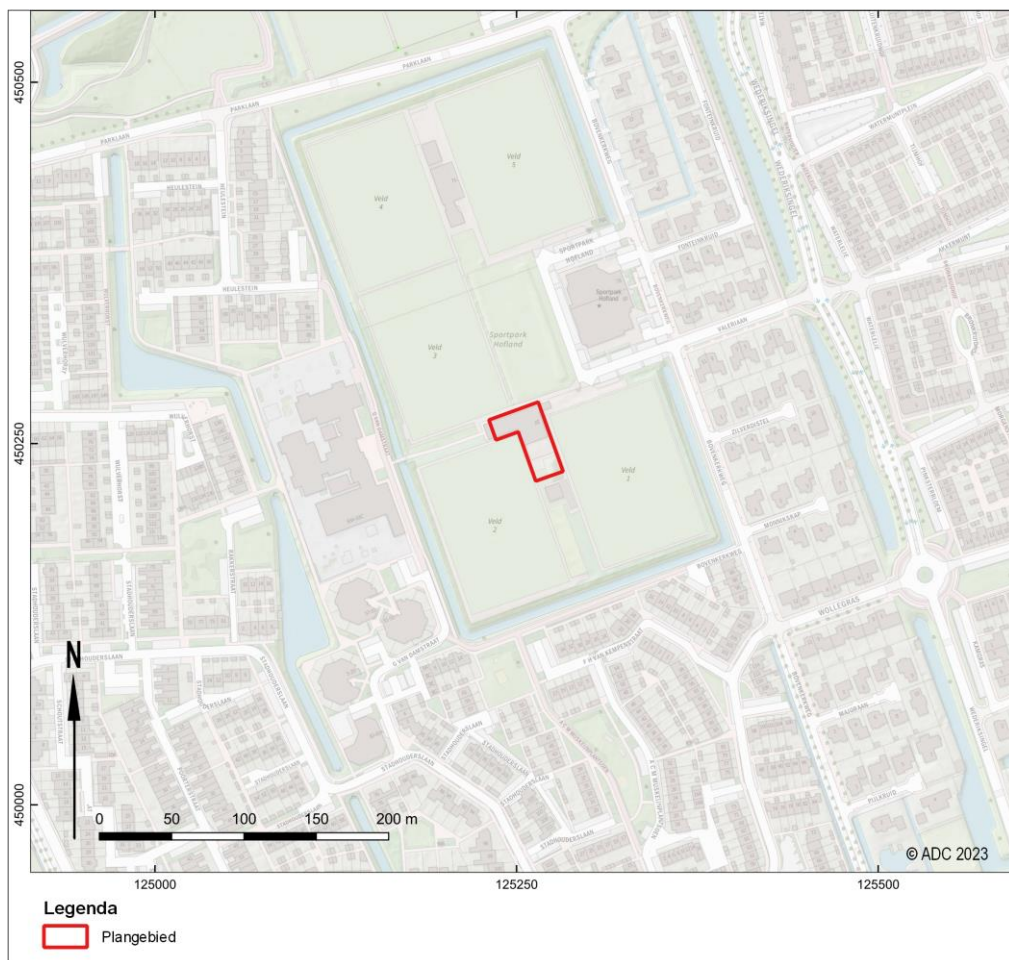
- Afb. 1. Locatie van het plangebied.
Afb. 2. Detailkaart van het plangebied.
Afb. 3. Beleidskaart
Afb. 4. Toekomstige situatie in het plangebied
Afb. 5. De geomorfologische kaart van Nederland 1:50.000 (Alterra 2008)
Afb. 6. Het plangebied op de bodemkaart van Nederland (Alterra 2014)
Afb. 7. Het plangebied op de Paleogeografische kaart van de Rijn-Maas delta (Cohen et al. 2012)
Afb. 8. Het plangebied op de kaart van het actueel hoogtebestand Nederland (AHN3)
Afb. 9. De paleogeografische ontwikkeling van het plangebied (Vost et al. 2018).
Afb. 10. Het plangebied op de AMK met onderzoeksmeldingen en vondstlocaties indien van toepassing uit Archis3.1 (RCE 2022).
Afb. 11. Het plangebied op de Kadastrale minuut uit 1811 - 1832 (beeldbank.cultureelerfgoed.nl)
Afb. 12. Het plangebied op de topografische kaart uit 1900 (topotijdreis.nl)
Afb. 13. Het plangebied op de topografische kaart uit 1981 (topotijdreis.nl)
Afb. 14. Het plangebied op de actuele luchtfoto (pdok.nl)
- Tabel 1. Overzicht van de verschillende perioden.
Tabel 2. Aardwetenschappelijke informatie in het plangebied
Tabel 3. Lithostratigrafische opeenvolging
Tabel 4. Lithostratigrafische opeenvolging
Tabel 5. Terreinen van zeer hoge archeologische waarde in het onderzoeksgebied
Tabel 6. Archeologische vondstlocaties in het onderzoeksgebied
Tabel 7. Archeologische onderzoeken uitgevoerd in het onderzoeksgebied
Tabel 8. Overzicht van de historische situatie
Tabel 9. Gespecificeerde archeologische verwachting voor het plangebied

Bijlagen

Afb. 2. Locatie van het plangebied.

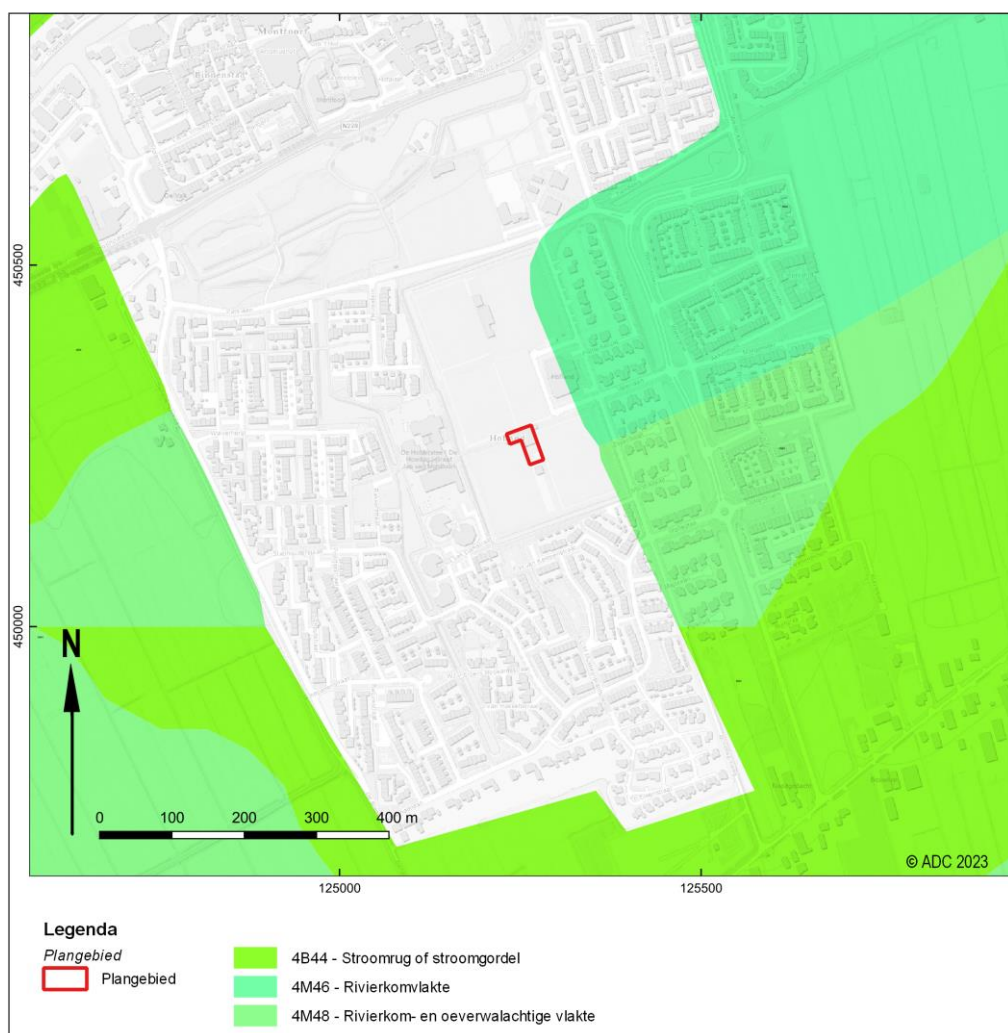
Afb. 3. Detailkaart van het plangebied.

Afb. 4. Beleidskaart. Oranje: hoge archeologische verwachting, geel: middelhoge archeologische verwachting, groen: lage archeologische verwachting.

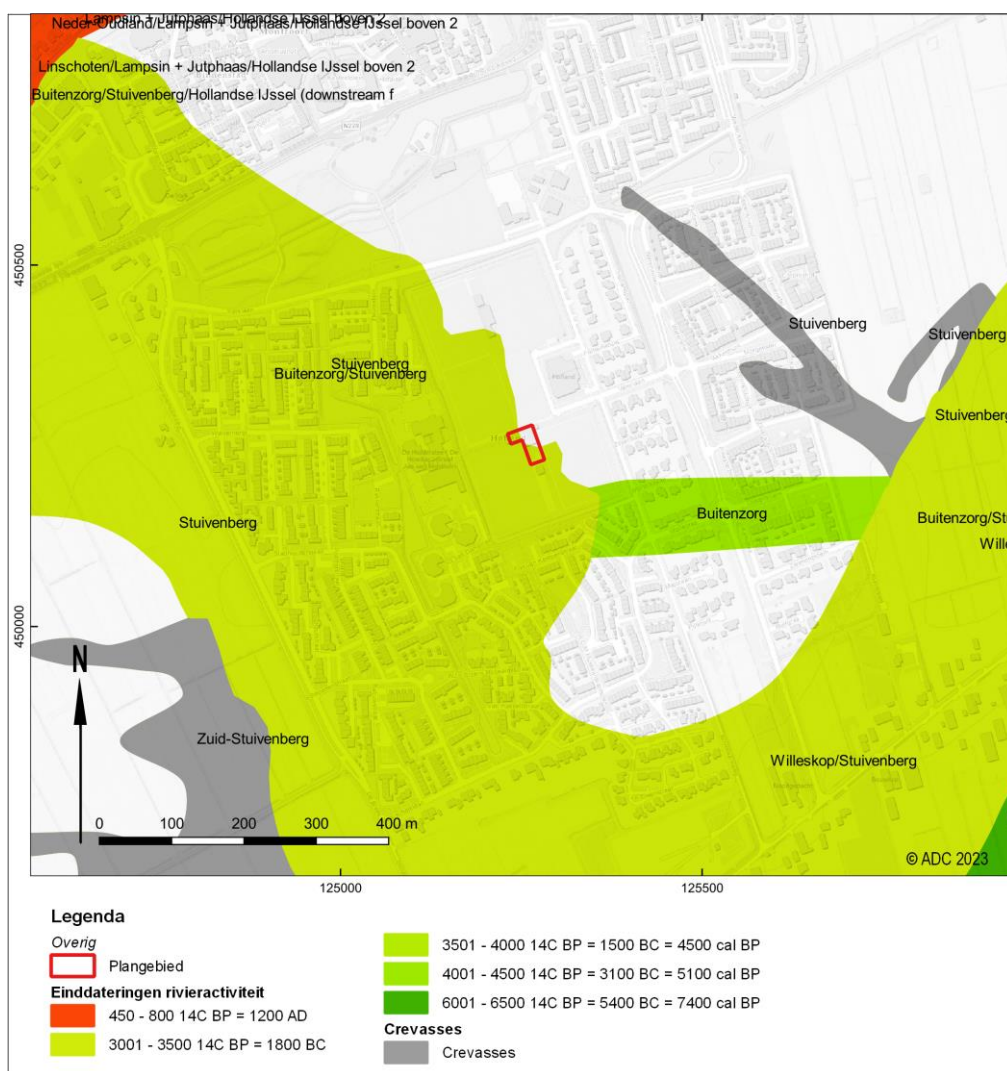
Afb. 5. Toekomstige situatie in het plangebied

Afb. 6. De geomorfologische kaart van Nederland 1:50.000 (Alterra 2008)

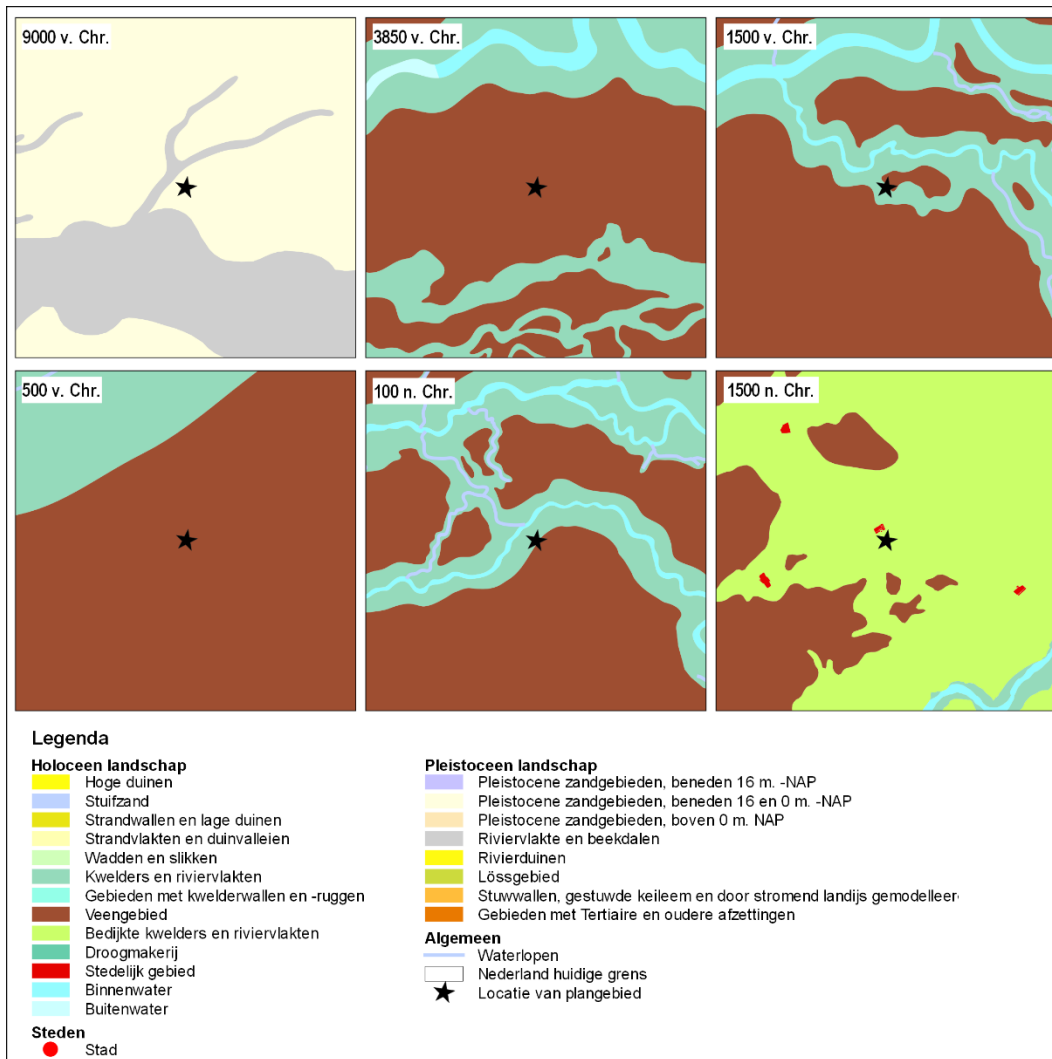
Afb. 7. Het plangebied op de bodemkaart van Nederland (Alterra 2014)

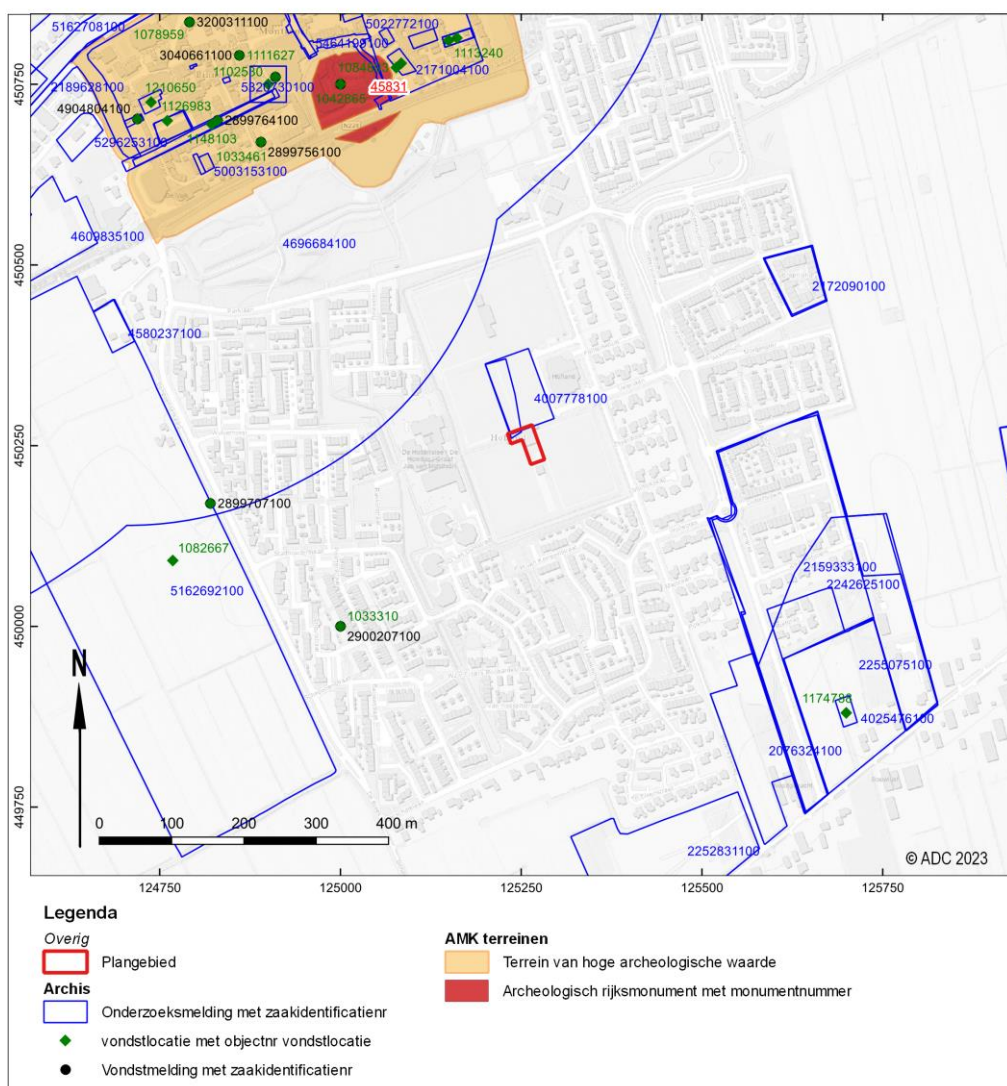
Afb. 8. Het plangebied op de Paleogeografische kaart van de Rijn-Maas delta (Cohen et al. 2012)

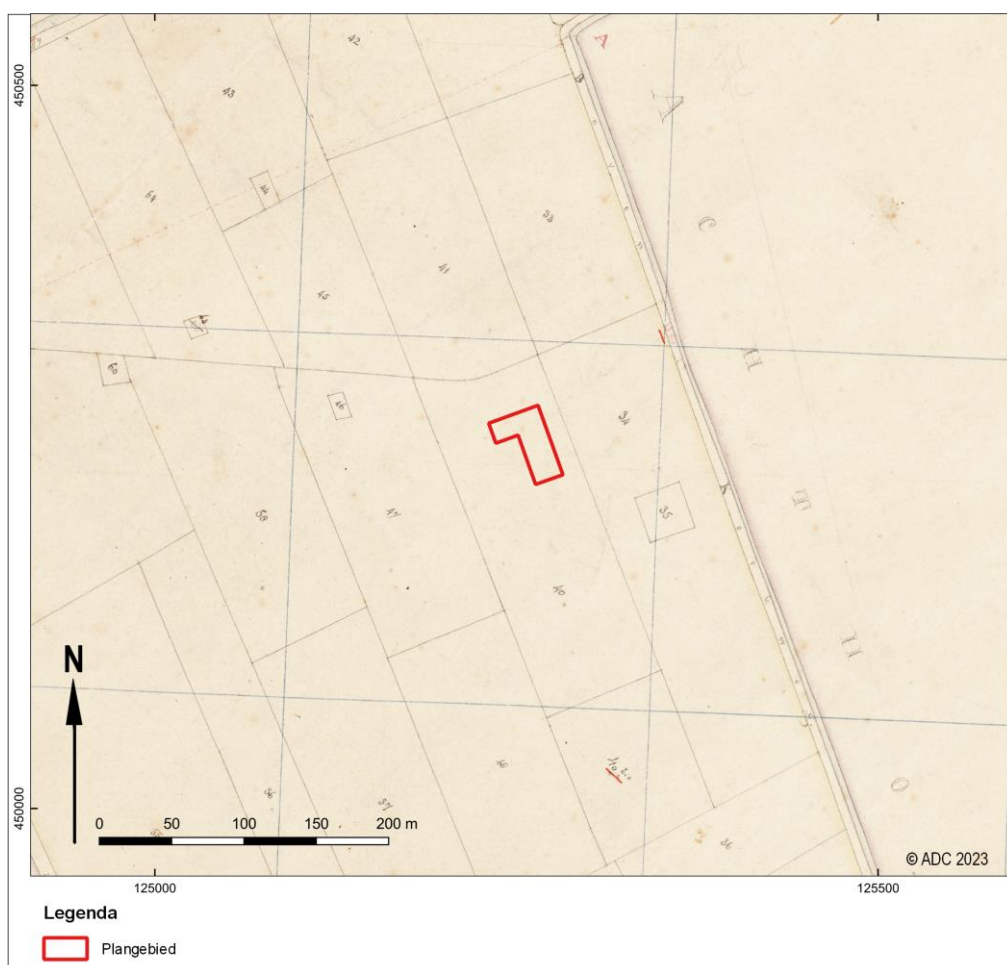
Afb. 9. Het plangebied op de kaart van het actueel hoogtebestand Nederland (AHN3)

Afb. 10. De paleogeografische ontwikkeling van het plangebied (Vost et al. 2018).

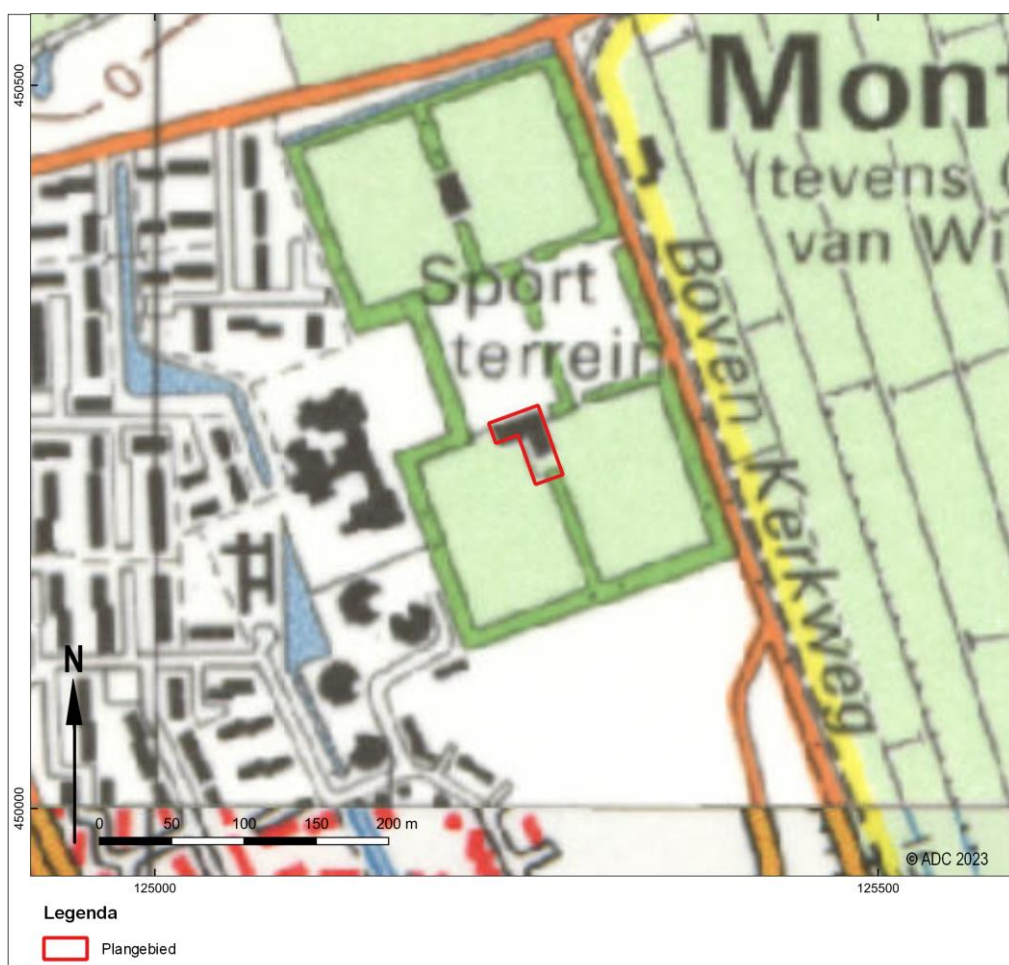
Afb. 11. Het plangebied op de AMK met onderzoeksmeldingen en vondstlocaties uit Archis3.1 (RCE 2023).

Afb. 12. Het plangebied op de Kadastrale minuut uit 1811 - 1832 (beeldbank.cultureelerfgoed.nl)

Afb. 13. Het plangebied op de topografische kaart uit 1900 (topotijdreis.nl)

Afb. 14. Het plangebied op de topografische kaart uit 1981 (topotijdreis.nl)

Afb. 15. Het plangebied op de actuele luchtfoto (pdok.nl)

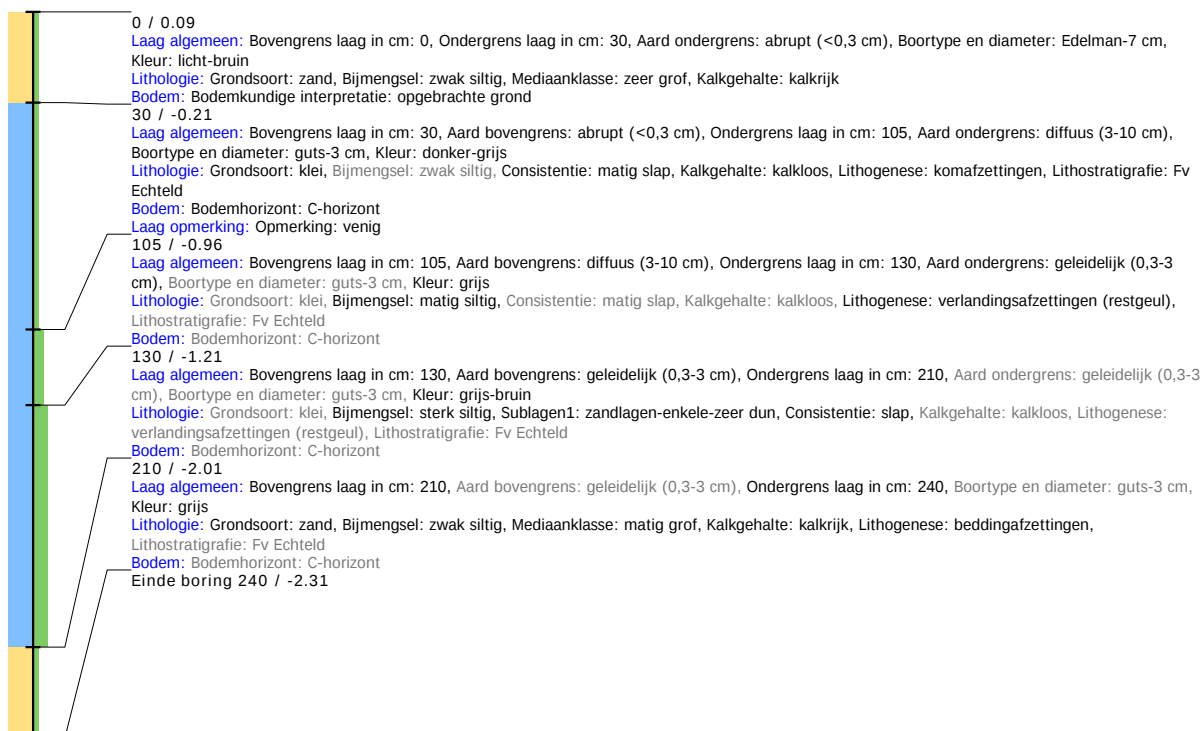
Boring: 001920_1

Kop algemeen: Projectcode: 001920, Boornummer: 1, Beschrijver(s): FVP, Datum: 31-07-2024, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 250
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 125264.73, Y-coördinaat in meters: 450229.5, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 0.02, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Utrecht, Gemeente: Montfoort, Opdrachtgever: Yellowbellies, Uitvoerder: ADC ArcheoProjecten

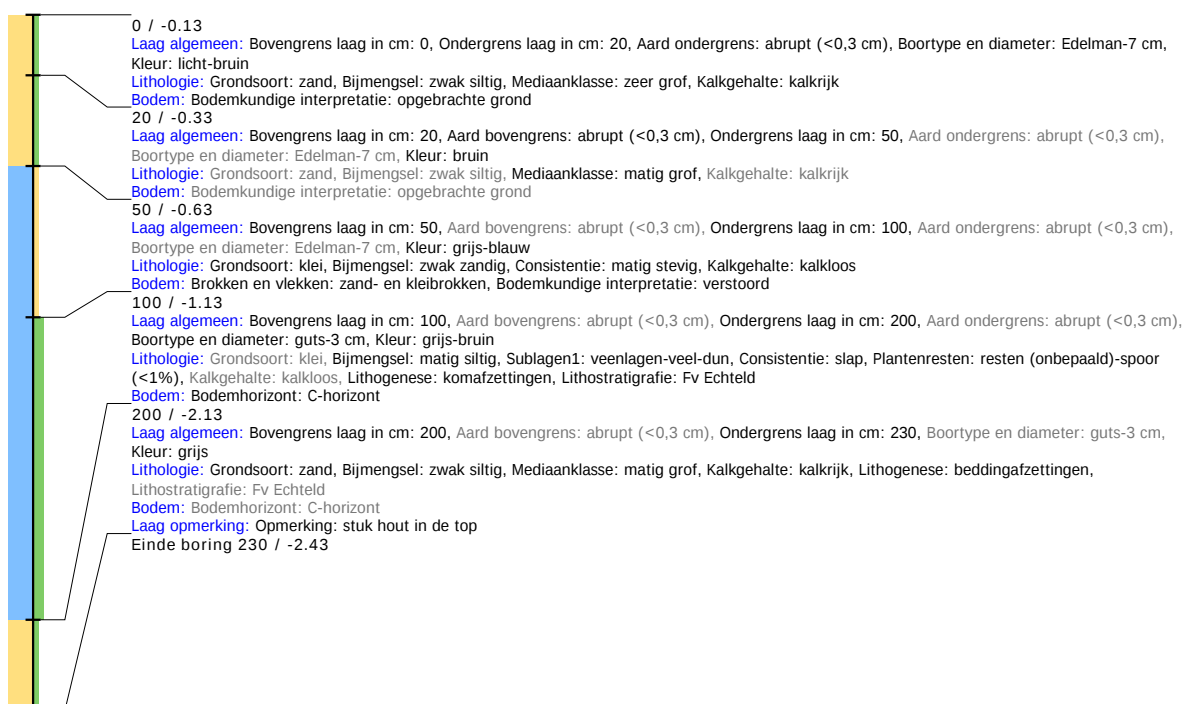
Boring: 001920_2

Kop algemeen: Projectcode: 001920, Boornummer: 2, Beschrijver(s): FVP, Datum: 31-07-2024, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 240
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 125243.42, Y-coördinaat in meters: 450256.4, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 0.09, Precisie hoogte: 1 cm, Referentieveld hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Utrecht, Gemeente: Montfoort, Opdrachtgever: Yellowbellies, Uitvoerder: ADC ArcheoProjecten

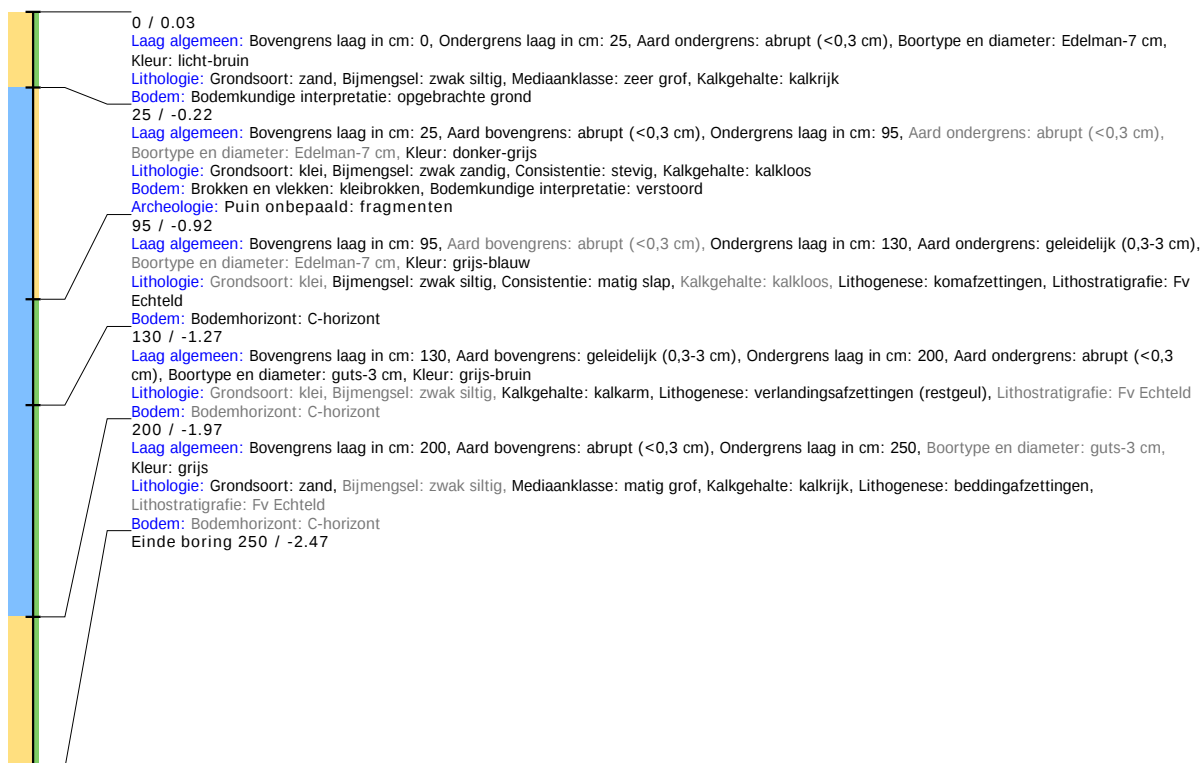
Boring: 001920_3

Kop algemeen: Projectcode: 001920, Boornummer: 3, Beschrijver(s): FVP, Datum: 31-07-2024, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 230
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 125270.69, Y-coördinaat in meters: 450260.82, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: -0.13, Precisie hoogte: 1 cm, Referentieveld hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Utrecht, Gemeente: Montfoort, Opdrachtgever: Yellowbellies, Uitvoerder: ADC ArcheoProjecten

Boring: 001920_4

Kop algemeen: Projectcode: 001920, Boornummer: 4, Beschrijver(s): FVP, Datum: 31-07-2024, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 250
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 125262.54, Y-coördinaat in meters: 450246.11, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 0.03, Precisie hoogte: 1 cm, Referentieveld hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Utrecht, Gemeente: Montfoort, Opdrachtgever: Yellowbellies, Uitvoerder: ADC ArcheoProjecten

Boring: 001920_5

Kop algemeen: Projectcode: 001920, Boornummer: 5, Beschrijver(s): FVP, Datum: 31-07-2024, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 180
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 125273.16, Y-coördinaat in meters: 450242.01, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: -0.16, Precisie hoogte: 1 cm, Referentieveld hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Utrecht, Gemeente: Montfoort, Opdrachtgever: Yellowbellies, Uitvoerder: ADC ArcheoProjecten

